

Καὶ ἔμειναν ἄφωνοι καὶ οἱ δύο καὶ οἱ δύο δυστυχεῖς καὶ φείσιμοι πρὸ τῆς αἰ-φνιδίας ἀνορθώσεως τοῦ φάσματος τοῦ ἀγνώστου, τὸ δόποιον τοὺς ἐχώριζεν—έκει-νος αἰσθανόμενος πόνον φυσικὸν πρὸ τοῦ καταληπτοῦ θανάτου τοῦ ἕρωτός του—έκεινη πληγωμένη, ἀγαπῶσα πολὺ καὶ μισῶσσα.

— Χαῖρε. "Ἄς χωρισθοῦμε τούλαχιστον καλὰ χωρὶς ἀποστροφὴν καὶ χωρὶς μῆσος καὶ ὅς προσπαθήσουμε νὰ φυλάξουμε καλὴ ἀνά-μησι δὲ ἓνας τοῦ ἄλλου . . .

"Ἄλλ' ἀντὶ ἀπαντήσεως ἡ γυνὴ μὲ ἐπαναστατοῦσαν γιγαντιώις ἐν στηγμαίᾳ συσσωρεύει σόλην τὴν ἀγάπην της, ἐρρίφθη μὲ ἔνα λυγμὸν ἐπὶ τῶν χειλέων του καὶ προσεπάθησε νὰ τὸν καταφάγῃ μὲ ἔν φί-λημα ὑψίστου πυρετοῦ καὶ ὑψίστης προ-κλήσεως ἥδονῆς.

Προσεπάθησε νὰ προσκολλήσῃ τὸ σῶμά της ἐπὶ τοῦ ἴδιοῦ του, νὰ τὸν γαλβάνισῃ ὡς ἄλλοτε, νὰ τὸν θερμάνῃ μὲ τὸν ἕρωτα τὸν ἴδιον της τὸν ζῶντα, μὲ τὰς ἴδι-κὰς της ἐπιθυμίας καὶ νὰ τοῦ χύσῃ νέαν ζῶντα, νὰ τοῦ ἀφυπνίσῃ εἰς τὴν καρδίαν νέα ὄντερα.

"Ἄλλ' ἔκεινος μὲ τὸ πάγος τοῦ νεκροῦ του εἰς τὴν καρδίαν, ἀσυγκίνητος τῆς ἕρ-ριψε χωρὶς καὶ ἔκεινος νὰ θέλῃ ἐν βλέμμα ὑψίστης πειριφρονήσεως καὶ ἡρεμίας ὑψίστης ἐνῷ τὰ χέρια του τὴν ἀπώθουν ἥσυχως, ψυχρῶς καὶ τὸ σῶμά του ὀπι-σθιγώρει.

Καὶ πρὸ τοῦ ἀκατανικήτου, πρὸ τῆς μοιραίας ἔκεινης ἀδύσσου, μὲ τὴν ἀδηλον τόρα προαίσθησιν τοῦ νεκροῦ, ἀνεπήδησεν ἔκεινη ἡ δυστυχής μὲ βρυχηθμὸν ἀπω-θουμένης θηλείας, ταπεινωμένη, πλήρης λύσσης ἐχθρὸς μισοῦσα, καὶ ἔψυγε τρέ-χουσα ἐν τῷ σκότει, ἐνῷ ἔκεινος ἀναι-σθητος εἰς τὸ νυκτερινὸν ψῆχος συντρι-μένος ἐπὶ τοῦ λίθου ἔβλεπε μὲ δέος καὶ μὲ περιέργειαν σκληράν τὰ βλάθι τὰ σκυτειὰ τῆς ψυχῆς του, καὶ ἡροάζετο μὲ φρίκην τὸ σήμαντρον τὸ νεκρώσιμον καὶ τὴν πα-ρέλασιν τὴν πένθιμον τοῦ νεκροῦ ὅστις ἐγέ-μιζε μὲ λύπην τὴν καρδίαν του.

Καὶ ἔκλαυσεν, ἔκλαυσεν, ὅχι τὴν γυ-ναικα ἔκεινην τὴν ἀδιάφορον, ἀλλὰ τὴν εὐτυχίαν, τὰ ὄνειρά του, τὴν χίμαιραν τὴν προσφιλῆ, πτώματα τόρα τὰ δόποια ἔξελιπτον ἀρίστοντα δύπισθεν των ἔρειπια ὀδυ-νηρὰ καὶ αἰματωμένα.

N. Δ. ΕΠΙΣΚΟΠΟΠΟΥΛΟΣ

περιοίκων Ἐπτανησίων, ἐχάλκευσε παντοῖα σκύλωματα εἰς λογχαιριασμὸν τοῦ πτωχοῦ νησιδρίου, διπέρ οἱ Πάξιοι λέγονται θεω-ροῦντες ως τὸν ὄμφαλὸν τῆς γῆς κατὰ τὸ γνωστὸν ἔκεινο

Παξοὶ κι' Ἀντιπάξοι
Ἄρντρες δεκάξη.

Πολλὰ εἶνε τὰ περὶ τῶν Παξιῶν φερό-μενα ἀνέκδοτα, ἀλλ᾽ ἐν εἴναι ιδίως τὸ πάν-των χαρακτηριστικώτατον.

Δύο ἡλίθιοι Παξιοί συνέπλεον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου. Καὶ δὲ μὲν εἰς ἐκάθητο κατὰ τὴν πρῷραν, δὲ ἔτερος κατὰ τὴν πρύ-μην. Ἐν δὲ τῷ νυκτίῳ σκότει ἐπίστευσαν, ὅτι δὲν εἶνε ἐν καὶ μόνον τὸ τὴν ἡρεμίαν τῆς νυκτὸς διαταράσσον πλοῖον, ἀλλὰ δύο διάφορα. Καὶ λοιπὸν, ἀποτεινόμενος δὲ τε-ρος τῶν συμπλωτήρων πρὸς τὸν συμ-πλέοντα, ἐφώνησεν ὡς πρὸς τὸν πλείστον τοῦ κατὰ φαντασίαν παραπλέοντος ἄλλου πλοιαρίου. Άλι καραβοκύρη, τί καλὰ ἐφόρ-τωσες; — Κεραμίδια κι' ἔναν παπᾶ ἀπήν-

ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

Οδός ἐν Σμύρνῃ

τησεν δὲ ἄλλος. Χαίρων δὲ πρῶτος ἔρω-τήσας ἐπὶ τῇ συμπτώσει, ὑπέλαβε—Κ' ε-μεῖς τὸ ἵδιο, κεραμίδια κι' ἔναν παπᾶ.

Παραδόξως δὲ ἴδιας νησιῶται εἶνε οἱ καὶ ἄλλως δυσφημηθέντες ὑπὸ τῶν νέων Ἑλ-λήνων. Περὶ τῆς πτωχείας τῶν σιφινικῶν προικῶν ἐλέγθη

Τὸ Σιφινέτο ποδοσίδι
μιὰ ἐλὴρ κι' ἔνα κρομμύδι.

Οι Ἰθακήσιοι ἐσκύλωφησαν ἐπὶ μικρο-νοίᾳ διὰ τῆς παροιμίας Οἱ Θειακοὶ μὲ τὴ σοφία βρῆκαν τὴν θεότητα, ἐνῷ ἀπ' ἔναντίας τὸ πολυμηχανὸν αὐτῶν δηλοῦσιν οἱ παρὰ τὸν Ἰστρὸν Κεραβλῆσινς ἀποκα-λοῦντες αὐτοὺς Τρουποτσάκουλα. Περὶ τῶν Παρίων λέγουσιν οἱ γείτονες αὐτῶν Μήλιοι:

Μὰ δὲ θέλω ἀπὸ τὴν Πάρο
μήτε κόττα γιὰ νὰ πάρω,
μήτ' αὐγὸ, μήτε κροκὸ^κ
μήτε πρᾶγμα θηλυκό.

Τὸ ὄνομα τῶν Λειρίων φιλοπαιγνόνως παρετυμολογεῖται ἀπὸ τῆς λέρας. Οἱ δὲ Νάξιοι λέγονται μὲν ἀνάξιοι διὰ λογο-παιγνίου, παριστάνονται δὲ συνδέοντες τὴν ἡλίθιότητα πρὸς τὴν μεγαλαυχίαν διὰ τοῦ

ἔκτης ἀνεκδότου. Νάξιος μεταβάτης εἰς Ἀ-μυργὸν εἶδε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ νησιδρίῳ ταύτη διατριβῆς τὴν σελήνην φθι-νουσαν, ἐπιστρέψας δὲ μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν Νάξον πληθούσης τῆς σελήνης καὶ ἀπο-ρήσας ἐπὶ τῇ διαφορᾷ τοῦ μεγέθους αὐτῆς ἐν ταῖς δύο νήσοις ἐφώνησε

Φέγγος φέγγος φέγγαρος
καὶ τῆς Ἀξιᾶς ὁ φέγγαρος,
ὅχι τῆς Ἀμουργοῦς τὸ φεγγαράκι.

Τέσσαρες δὲ νῆσοι μετὰ καὶ τῆς μεγά-λης πελοπονησιακῆς χερσονήσου ἀποτε-λοῦσι τὸν νεοελληνικὸν ἔκεινον πεντάλογον τῆς κακολογίας, ὅστις μόνον εἰς τὰ τρία παροιμιακὰ κάππα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δυσφημίας δύναται νὰ εὔρῃ τὸ ἀνάλογον αὐτοῦ.

Τρία κάππα κάκιστα
δύο μὲ παγκάκιστα,
Κρήτη, Κύπρος καὶ Κεφαλλονιά,
Μυτιλήνη καὶ Μωριᾶ.

Καὶ οἱ μὲν Κεφαλλῆσις καὶ ἄλλως ψέ-γονται ως ψεῦσται, καὶ τοῦτο, διότι κατὰ κοινήν τινα παράδοσιν εἰς τὴν νῆσον αὐ-τῶν κατεχεύθησαν τὰ φευσματα διαρ-ραγέντος τοῦ πλήρους φευσῶν σάκκου τοῦ διαβόλου, ως οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον ἐν Ἀραβίᾳ συντριβεῖσαν τὴν ψευσματοφό-ρον ἀμαζαν τὸν Ἐρμοῦ. Τῆς δὲ Μυτι-λήνης τὸ ὄνομα ἐπὶ κακῷ ἀναφέρεται καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ νεοελληνικῇ παροιμίᾳ γνωστοτάτη.

Αθηναῖοι καὶ Θηραῖοι
καὶ κακοὶ Μυτιληναῖοι.

Περίεργον δὲ ἐν τούτοις εἶνε, ὅτι κατὰ τοὺς τὴν Ὦρωπίαν οἰκουντας χωρικοὺς τῆς Ἀττικῆς ή Μυτιλήνης αὖτη η μετά τῶν Αθηνῶν καὶ Θηρῶν ἀναφερομένη δὲν εἶνε η λεσβιακὴ, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἀναφέρεται δηθεν εἰς ἀρχαῖον Βοιω-τικὸν πόλισμα ἐκλιπὸν καὶ ἐπέχον τὴν θέσιν τοῦ σημερινοῦ Κακοσάλεσι. Σημειω-τέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν θέσιν Λάκκα καὶ Μάδι ἐν τῷ περιγύρῳ τοῦ χωρίου ἔκεινου εύρισκονται τάφοι, ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἐρε-πιπα οὕπω ἐξετασθέντα, ὅσον τούλαχιστον ἐγώ γνωρίζω. "Αν δὲ τοιαύτη παράδοσις ἐξηλέγχετο ποτε ἀληθής, εὐεξήγητος θὰ ἐγίνετο η μετὰ τῶν Αθηναίων καὶ Θη-ραίων μνεία τῶν Μυτιληναίων.

Τύπαρχει δὲ καὶ νεοελληνικὸν ποιημά-τιον, διὶ οὐ ψάλλεται διὰ ἀναβαλλόμενος εἰς πολλὰς δύος ἐλληνικὰς πόλεις. Τὸ ποι-μάτιον τοῦτο, ὑπενθυμίζον τὴν κατὰ τῶν Βοιωτῶν οἱεριμάχα τοῦ Δικαιιάρχου, ἦν παρέθηκα ἀνωτέρω, εύρισκεται ἐν τινὶ ζα-κυνθίῳ χειρογράφῳ, καὶ ἐδημοσιεύθη παρὰ τοῦ μακαρίου ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου Νι-κολάου τοῦ Κατραχοῦ ἐν τοῖς Φιλολογικοῖς ἀνεκδότοις Ζακύνθου. "Εχει δὲ ως ἔκτης·

Αἱ μὲν Θηραὶ κοπρεραι
καὶ αἱ Αθηναὶ δύσεραι,
Κόρινθος ὁδυηρά
καὶ ἡ Κορώνη μοχθηρά,
Ἄρτα εἰνὶ φθοροποιά
καὶ Ἡσπάνινα μωρά,
Τρίκκαλα τρία κακά.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΥΒΡΕΙΣ¹

"Αν μετὰ τῆς Χίου πλησιάζωμεν εἰς τὰργκινα Ἀθηναὶ, ἀλλ' οἱ καθ' αὐτὸς Ἀθηνᾶται τῆς νέας ἐλληνικῆς κακολογίας εἰνεὶς οἱ κάποιοι ἄλλης νήσου, τῶν Πα-ξῶν. Οἱ νεωτεροὶ ἐλληνισμὸς, ιδίως δὲ τῶν

¹ Τέλος. ίδε σελ. 163.

